

Οντισιόν

Katie

Vitamura
KIAMURA

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: ΒΑΣΙΑ ΤΖΑΝΑΚΑΡΗ

δίοττα

Τίτλος πρωτοτύπου
AUDITION
Katie Kitamura

Copyright © 2025 by Katie Kitamura
Published by agreement with Opposite Shores LLC, Trident Media
Group LLC and Read n Right Agency

© Για την ελληνική γλώσσα σε όλο τον κόσμο: ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΔΙΟΠΤΡΑ, 2026
Εκδίδεται κατόπιν συμφωνίας με τους Opposite Shores LLC, Trident
Media Group LLC και Read n Right Agency

Πρώτη ελληνική έκδοση
Μάρτιος 2026

Μετάφραση
Βάσια Τζανακάρη

Επιμέλεια κειμένου
Ροδάνθη Παπαδομιχελάκη

Προσαρμογή εξωφύλλου
Γιώργος Παναρετάκης, Εκδόσεις Διόπτρα

Σελιδοποίηση
Έρση Σωτηρίου, Εκδόσεις Διόπτρα

Κεντρικά γραφεία
Αγ. Παρασκευής 40, 121 32 Περιστερί
Τηλ. : 210 380 52 28, Fax: 210 330 04 39

Βιβλιοπωλείο Books & Life
Σόλωνος 93-95, 106 78 Αθήνα
Τηλ. : 210 330 07 74

www.dioptra.gr
e-mail: info@dioptra.gr

Απαγορεύεται η αναπαραγωγή ή ανατύπωση μέρους ή του συνόλου
του βιβλίου σε οποιαδήποτε μορφή, χωρίς τη γραπτή άδεια του εκδότη.
Απαγορεύεται η χρήση ή η αναπαραγωγή με οποιονδήποτε τρόπο μέρους ή όλου
του βιβλίου για την εκπαίδευση τεχνολογιών ή συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης.
Τα δικαιώματα επί του παρόντος έργου διατηρούνται ρητά όσον αφορά την
εξόρυξη κειμένων και δεδομένων (Άρθρο 4§3) Οδηγία (ΕΕ) 2019/790.

ISBN: 978-618-10-0267-5

Μ Ε Ρ Ο Σ
Π Ρ Ω Τ Ο

1

Μου φάνηκε απρόσμενη επιλογή αυτό το μεγάλο εστιατόριο στην οικονομική συνοικία, έτσι στάθηκα απέξω και έλεγχα τη διεύθυνση και το όνομα του μαγαζιού, αναρωτήθηκα μήπως είχα κάνει λάθος. Τότε όμως τον είδα μέσα από την τζαμαρία, καθισμένο σ' ένα τραπέζι στο βάθος. Κοίταξα μέσα από τις αλλεπάλληλες στρώσεις γυαλιού και αντανάκλασεων το σχήμα του δικού μου προσώπου. Κάτι αναδεδίτηκε στο στομάχι μου, αργά και νωχελικά, και αποφάσισα πως ήταν καλύτερα να φύγω, να μην μπω να τον δω.

Εκείνη τη στιγμή άνοιξε η πόρτα και βγήκε ένας άντρας, έγειρε το κεφάλι και κράτησε την πόρτα ανοιχτή, και λόγω εκείνης της μικρής ευγενικής χειρονομίας –πρόσκλησης ή προσταγής– μπήκα μέσα. Το φουαγέ ήταν γεμάτο πελάτες που έπαιρναν τα παλτά τους, κόσμος μπαινόβγαινε ασταμάτητα, και για μια στιγμή αφέθηκα να παρασυρθώ από την κίνησή τους. Όταν το πλήθος αραίωσε, μπορούσα και πάλι να δω την κυρίως αίθουσα, και τον διέκτρινα σκυμμένο πάνω από τον κατάλογο, τον ξεφύλλιζε ανήσυχος. Το τραπέζι του βρισκόταν μες στην κίνηση, στο πέρασμα ανάμεσα στην πόρτα της κουζίνας και στις τουαλέτες. Δυο άντρες, επιχειρηματίες, σκούνησαν το τραπέζι καθώς περνούσαν κι

εκείνος ανακάθισε ενοχλημένος, τον είδα να παίρνει βαθιά ανάσα, σαν να προσπαθούσε να βάλει σε τάξη ή να ηρεμήσει τις σκέψεις του.

Ο υπεύθυνος υποδοχής με ρώτησε αν είχα κάνει κράτηση. Του είπα πως με περίμεναν και έδειξα τον νεαρό άντρα που καθόταν στο βάθος. Τον Ζέιβιερ. Σκέφτηκα τότε ότι μάλλον ο υπεύθυνος υποδοχής ήταν αυτός που τον είχε βάλει να καθίσει σ' εκείνο το αφιλόξενο τραπέζι και είδα μια φευγαλέα έκφραση έκπληξης στο πρόσωπό του όταν έδειξα προς τα εκεί. Το βλέμμα του από το πρόσωπό μου κατέβηκε γρήγορα στο παλτό και στα κοσμήματά μου. Η ηλικία μου κυρίως, αυτό ήταν που τον μπέρδεψε. Χαμογέλασε σφιγμένα και μου ζήτησε ευγενικά να τον ακολουθήσω. Δεν είχα καμία υποχρέωση να υπακούσω, μπορούσα να του πω ότι είχα κάνει λάθος ή ότι είχε προκύψει κάτι, να κάνω μεταβολή και να ξεγλιστρήσω. Πλέον όμως μου φαινόταν πολύ αργά και, όπως είχα μπει με παρότρυνση του άντρα στην είσοδο, ενδίδοντας σε μια απλή ευγενική κίνηση, έτσι ακολούθησα και τον υπεύθυνο υποδοχής σ' αυτόν τον λαβύρινθο από τραπέζια, όλα κατειλημμένα. Αναρωτήθηκα ξανά γιατί ο Ζέιβιερ είχε επιλέξει ένα κατάμεστο εστιατόριο σε ώρα αιχμής, ενώ μπορούσαμε κάλλιστα να είχαμε συναντηθεί αλλού, το απόγευμα, το πρωί ή νωρίς το βράδυ για έναν καφέ ή ένα ήρεμο ποτό. Το βουητό του κόσμου με κύκλωνε, πλημμύριζε το κεφάλι μου και δυσκολευόμουν να σκεφτώ, δυσκολευόμουν να ξεχωρίσω τις σκέψεις μου μέσα στη φασαρία.

Καθώς πλησιάζαμε, ο Ζέιβιερ σήκωσε το βλέμμα. Άφησε τον κατάλογο και σηκώθηκε, θυμήθηκα ότι ήταν ασυνήθιστα ψηλός. Για μια στιγμή ένιωσα το ηθικό μου να

κλονίζεται, δεν ήξερα αν έφταιγε εκείνος ή η κατάσταση. Χαμογέλασε και είπε ότι δεν ήταν σίγουρος αν θα ερχόμουν, ότι ήταν έτοιμος να παραιτηθεί από κάθε ελπίδα όταν επιτέλους με είδε.

Ο υπεύθυνος υποδοχής είχε ήδη εξαφανιστεί. Καθίσαμε αντικριστά, εγώ με την πλάτη στον τοίχο. Κοίταξα τον Ζέιβιερ και ξετύλιξα αργά το κασκόλ μου. Εκείνος χαμογελούσε ακόμη, από την αρχή είχα προσέξει τη φυσική γοητεία του, το χάρισμά του. Τώρα όμως έβλεπα πως το σκόρπιζε υπερβολικά απλόχερα. Δεν έδειχνε να αντιλαμβάνεται την επίδραση που είχε ή το γεγονός ότι κινούνταν σε έναν κόσμο όπου υπήρχαν κι άλλοι άνθρωποι. Από αυτή την άποψη, ειδικά, ήταν ακόμη πολύ νέος.

Άφησα το κασκόλ μου και του είπα ότι συνήθως ήμουν στην ώρα μου. Εκείνος κούνησε πέρα δώθε το κεφάλι, υπερβολικά ζωηρά, είπε ότι δεν υπήρχε λόγος να ζητώ συγγνώμη, πως απλώς είχε αγωνία, απλώς φοβόταν ότι θα άλλαζα γνώμη και γι' αυτό έκανε τέτοιες σκέψεις, υπό κανονικές συνθήκες μια πεντάλεπτη καθυστέρηση θα περνούσε απαρατήρητη, και ο ίδιος καθυστερούσε συχνά.

Υπήρξε μια αμήχανη παύση και μετά πήγαμε να μιλήσουμε και οι δύο ταυτόχρονα – εγώ ρώτησα πώς πήγαιναν τα μαθήματα και εκείνος ζήτησε συγγνώμη για τη συμπεριφορά του την τελευταία φορά που βρεθήκαμε. Καταλαβαίνω πώς πρέπει να ακούστηκα, είπε. Θα αναρωτήθηκες αν είχα τρελαθεί, αν είχες λόγο να ανησυχείς. Τα λόγια του σκέπασαν τη δική μου ερώτηση, η ασφαλής ακτή της καθημερινής κουβέντας απομακρυνόταν γρήγορα. Είχε μιλήσει πάνω από μένα – όχι από σοβινισμό, δεν πίστεψα κάτι τέτοιο, μα από

υπερβολικό ενθουσιασμό ή νευρικότητα, μιλούσε σαν άνθρωπος που δεν είχε χρόνο για χάσιμο.

Κοίταξα τον κατάλογο και πρότεινα να παραγγείλουμε, ήθελα να φάω και να πιω ένα ποτό το συντομότερο δυνατόν. Εκείνος σταμάτησε και έσκυψε το κεφάλι του για να κοιτάξει ξανά τον κατάλογο. Ρώτησα αν είχε αποφασίσει και είπε ότι δεν πεινούσε ιδιαίτερα. Δεν έχω όρεξη, έτσι είπε. Παρ' όλα αυτά, όταν ήρθε ο σερβιτόρος, παρήγγειλε ένα μπέργκερ με τηγανητές πατάτες, παραγγελία παιδιού. Χαμογέλασα άθελά μου. Παρήγγειλα κι εγώ το φαγητό μου και ζήτησα από τον σερβιτόρο μια βότκα τόνικ, ήταν μετά τις δώδεκα το μεσημέρι και δεν έβλεπα λόγο να μην αρχίσω να πίνω.

Μόλις ο σερβιτόρος έφυγε, κοίταξα τον Ζέιβιερ και τον ρώτησα ξανά πώς πήγαιναν τα μαθήματα. Ήμουν αποφασισμένη να θέσω τα πράγματα σε πιο ουδέτερη βάση, όμως στην προσπάθειά μου αυτή φαινόμουν σαν να τον ανταγωνιζόμουν, κατάλαβα ότι θεώρησε αυτή την αποστασιοποίησή μου απαξίωση. Έμεινε σιωπηλός για λίγο κι ύστερα είπε, με τόνο που φανέρωνε δυσαρέσκεια, ότι τα μαθήματά του πήγαιναν μια χαρά. Μια χαρά, είπε, και τίποτε άλλο. Συνέχισα να ρωτάω, ρώτησα ποιους καθηγητές είχε, ήταν πιθανό να ήξερα ορισμένους, αλλά εκείνος κούνησε το κεφάλι και είπε ότι είχε επιλέξει κυρίως τεχνικά μαθήματα αυτό το εξάμηνο και ότι ήταν απίθανο να ήξερα τους καθηγητές του.

Επέμεινα παρ' όλα αυτά. Με ενδιαφέρει να ακούσω τι μαθαίνεις, είπα. Τι είδους δουλειά θέλεις να κάνεις. Ποιους θαυμάζεις.

Θαυμάζω τον Μουράτα, είπε μετά από μια παύση με νόημα. Μου αρέσει πολύ η δουλειά του.

Έγνεψα διστακτικά.

Εσύ τον ήξερες, φυσικά.

Πολύ λίγο. Μια φορά συνεργάστηκα μαζί του, για ένα μικρό διάστημα. Πέθανε λίγο αργότερα. Και δεν μιλούσαμε την ίδια γλώσσα. Έλεγα τις ατάκες μου φωνητικά, δουλεύαμε με διερμηνείς. Υπήρχαν περιορισμοί στη συνεργασία.

Πώς ήταν;

Ιδιοφυής, είπα αργά. Συνειδητοποιούσα ότι ο Ζέιβιερ με παρατηρούσε προσεκτικά, με μια λαχτάρα υπερβολικά εμφανή. Ήταν ήδη πολύ άρρωστος, είπα. Κουραζόταν εύκολα και μόνο χάρη στη δύναμη της θέλησής του τελείωσε την παραγωγή. Κανείς μας δεν ήξερε ότι είχε καρκίνο.

Τα *Μέρη του Λόγου* είναι αριστούργημα.

Ναι.

Το ξαναείδα πρόσφατα. Τι μικρή που ήσουν.

Ναι. Και για δες με τώρα.

Άκουσα έναν προκλητικό τόνο στη φωνή μου – ίσως επειδή δεν ένιωθα άνετα να μιλάω για τον Μουράτα και ήθελα να στρέψω την προσοχή του Ζέιβιερ αλλού. Το φλερτ ήταν συνήθεια, μια συνήθεια που είχε ατονήσει με τα χρόνια, όσο μεγάλωνα, κάποιες φορές όμως ζωντάνευε ξανά. Ήταν λάθος από πλευράς μου. Ο Ζέιβιερ έσκυψε γρήγορα μπροστά σαν να διαισθάνθηκε ότι υπήρχε ένα άνοιγμα. Εγώ τραβήχτηκα πάλι πίσω. Όπως όλες οι γυναίκες, κάποτε ήμουν εξπέρ στο να διαχειρίζομαι την ισορροπία ανάμεσα σε αυτά που επιβάλλει η ευγένεια κι αυτά που επιβάλλει η προσδοκία. Ήξερα ότι η προσδοκία ήταν ένα χρέος το οποίο κάποια στιγμή έπρεπε να ξεπληρώσεις, με τον έναν ή τον άλλο τρόπο.

Θέλω να ξέρεις ότι δέχομαι αυτά που μου είπες, ανέφερε

ο Ζέιβιερ χαμηλόφωνα. Φαινόταν έτοιμος να μου πιάσει τα χέρια αλλά τελικά πίεσε τις παλάμες του στο τραπέζι, μένοντας για πολλή ώρα σε αυτή την παράξενη στάση, στάση υποτακτική και αμυντική μαζί. Δεν ήξερα σχεδόν τίποτα για το άτομο που καθόταν απέναντί μου, ένιωσα το δέρμα μου να καίει καθώς θυμήθηκα τη ζέση με την οποία είχε μιλήσει εκείνη τη μέρα στο θέατρο, την αποστροφή και τη συγκίνηση που μου είχε προκαλέσει. Ήμουν συνηθισμένη σε ανθρώπους οπλισμένους με τρομερή θέληση, βρισκόμουν συχνά κοντά σε ανθρώπους των οποίων η δουλειά είναι να επιβάλλουν τη δική τους πραγματικότητα στον κόσμο. Τώρα όμως, καθώς ο Ζέιβιερ φαινόταν να κλείνεται, όλο συστολή και αβεβαιότητα, αναρωτήθηκα μήπως τελικά δεν ήταν από αυτούς τους ανθρώπους και δεν ήξερε πραγματικά τι ήθελε από εμένα.

Κατέφθασε ο σερβιτόρος με το φαγητό μας και, καθώς στεκόταν από πάνω μας, ο Ζέιβιερ κατέβασε διστακτικά τα χέρια από το τραπέζι στα γόνατά του. Ο σερβιτόρος άρχισε να αφήνει τα πιάτα μας, ρίχνοντας κλεφτές ματιές μια σ' εμένα και μια στον νεαρό άντρα. Τον κοίταξα και το βλέμμα του το 'σκασε τρομαγμένο. Ο Ζέιβιερ άρχισε να τρώει. Τον παρατηρούσα –το στόμα του καθώς έτρωγε, τον λαιμό με τις έντονες φλέβες– κι ένιωσα έναν αναπάντεχο ηλεκτρισμό μεταξύ μας. Αν και μου ήταν ξένος, από ένα σωρό απόψεις ανεξιχνίαστος, ήξερα τις λεπτομέρειες της φαντασίωσης που είχε δημιουργήσει, το κάστρο που είχε χτίσει στο μυαλό του, είχε μοιραστεί την κρυφή του αρχιτεκτονική μαζί μου και αυτή η αποκάλυψη ήταν μια μορφή οικειότητας.

Ο σερβιτόρος έβηξε διακριτικά και ρώτησε αν θέλαμε κάτι άλλο, αν χρειαζόμασταν κάτι. Ο Ζέιβιερ είχε ήδη φάει το ένα

τρίτο του μπέργκερ του όσο ο σερβιτόρος τακτοποιούσε τα συνοδευτικά και τις γαρνιτούρες στο τραπέζι. Κατάπτε και ήπια μια μεγάλη γουλιά νερό. Όπως τον κοίταξα, θυμήθηκα ξαφνικά ένα περιστατικό πριν από χρόνια, δεν ήμουν ούτε είκοσι ετών, σε ένα εστιατόριο που έμοιαζε πολύ με αυτό εδώ, αλλά στο Παρίσι. Είχα συναντήσει τον πατέρα μου και με είχε βγάλει για φαγητό, ήμουν τότε ένα αδύνατο κορίτσι που φοιτούσε στη δραματική σχολή και ο πατέρας μου, μες στη γενική ανησυχία του για μένα, παράγγειλε ένα σωρό πιάτα. Όταν ο σερβιτόρος μας άφησε μόνους, μου είπε ότι ήθελε να μου δώσει κάτι ιδιαίτερο, κάτι που είχαν δει με τη μητέρα μου σε ένα μαγαζί στη Ρώμη.

Άνοιξα το κουτάκι κι έβγαλα μια κραυγή ενθουσιασμού. Ήταν ένα σμαραγδένιο κολιέ, πανέμορφο και εντυπωσιακό, και όταν το κούμπωσε στον λαιμό μου τον αγκάλιασα. Μέχρι εκείνη τη στιγμή δεν είχα συνειδητοποιήσει πόσο μου έλειπε η συχνή συναναστροφή με τους γονείς μου. Ίσως οι αντιδράσεις μου να ήταν από κάποιες απόψεις δανεικές ή θεατρικές –η κραυγή ενθουσιασμού, για παράδειγμα–, αλλά το αίσθημα που εξέφραζαν ήταν ειλικρινές, έχω ακόμη αυτό το κολιέ κι όποτε το φοράω σκέφτομαι τους γονείς μου. Όμως σκέφτομαι και κάτι άλλο, μια άλλη εκδοχή ή ερμηνεία εκείνης της σκηνής που διαδραματίστηκε ανάμεσα σ' εμένα και τον πατέρα μου σ' εκείνο το εστιατόριο στο Παρίσι, και ενώ δεν δηλητηρίασε την ανάμνηση εκείνου του γεύματος –ενός από τα τελευταία πριν πεθάνει ο πατέρας μου–, συμβόλιζε για μένα το οριστικό τέλος της εποχής που ήμουν κορίτσι και την έναρξη της μακράς περιόδου που θεωρούμεν γυναίκα, το τέλος της οποίας μόλις τώρα, με τη σειρά του, άρχιζε να πλησιάζει.

Είχαμε ήδη ξεκινήσει το γεύμα μας σ' εκείνο το ακριβό εστιατόριο στο Παρίσι, ο σερβιτόρος με την κολλαριστή ποδιά μας έφερνε το ένα πιάτο μετά το άλλο, ο πατέρας μου είχε παραγγείλει πολύ φαγητό. Ο σερβιτόρος ξαναγέμιζε τα ποτήρια μας με κρασί και πρόσεξα ότι ο πατέρας μου πάλι έπινε πολύ, μέρα μεσημέρι. Την ώρα που γέμιζε το ποτήρι του πατέρα μου, ο σερβιτόρος γύρισε ανεπαίσθητα προς το μέρος μου και μου έκλεισε πονηρά το μάτι. Ξαφνιάστηκα, κι ο πατέρας μου ρώτησε αν συνέβαινε κάτι. Κοίταξα τον σερβιτόρο, ο οποίος είχε τέτοια απαθή έκφραση που αναρωτήθηκα μήπως το είχα φανταστεί. Τίποτα, είπα. Δεν είναι τίποτα.

Αλλά η εικόνα που είχα για τον σερβιτόρο είχε αλλάξει και κατά τη διάρκεια του υπόλοιπου γεύματος η παρουσία του μου φαινόταν ασφυκτική, έτσι όπως πλησίαζε υπερβολικά όταν άφηνε ένα πιάτο μπροστά μου ή τίναζε τα ψίχουλα από το τραπέζι, η όλη συμπεριφορά του είχε κάτι υπαινικτικό, που ο πατέρας μου δεν φαινόταν να είχε προσέξει και που εγώ το πρόσεξα, αν και δεν το κατανοούσα απόλυτα. Το φλερτ αυτό καθαυτό δεν ήταν τόσο εξωφρενικό, δεν ήταν πολύ μεγαλύτερός μου και δεν είναι ότι με άφηνε ασυγκίνητη η προσοχή των αντρών. Αλλά μόνο όταν ο πατέρας μου πλήρωσε τον αρκετά μεγάλο λογαριασμό και σηκωθήκαμε να φύγουμε κατάλαβα την ακριβή φύση του υπαινιγμού του σερβιτόρου.

Είχαμε απομακρυνθεί λίγο από το τραπέζι όταν θυμήθηκα το άδειο κουτί του κολιέ που είχα αφήσει και γύρισα να το πάρω. Καθώς πήγα να πιάσω το κουτί, εμφανίστηκε ο σερβιτόρος και μου έδωσε στο χέρι ένα χαρτάκι, το οποίο πάνω στη σύγχυσή μου μου έπεσε, αλλά πρόλαβα να δω ότι ήταν ένας αριθμός τηλεφώνου, κι ο σερβιτόρος πρόλαβε να μου

ψιθυρίσει στο αυτί, με ανάσα ζεστή και υγρή, Πάρε με όταν τελειώσεις τη δουλειά. Και κατάλαβα ότι είχε περάσει τον πατέρα μου και όλη την υπέροχη καλοσύνη του απέναντί μου εκείνη τη μέρα για κάτι τελείως διαφορετικό. Εκείνη ήταν η πρώτη φορά που λυπήθηκα τον πατέρα μου, επειδή μπορούσαν να τον περάσουν για γελοίο πορνόγερο από εκείνους που ήταν αναγκασμένοι να πληρώνουν για συντροφιά, που οι ανάγκες τους δεν μπορούσαν να ικανοποιηθούν χωρίς αντίτιμο.

Και τώρα, που ο σερβιτόρος κοίταζε εμένα κι ύστερα τον όμορφο νεαρό άντρα που καθόταν απέναντί μου, μου φάνηκε πως είδα στα μάτια του ότι έκανε την ίδια υπόθεση. Οι ρόλοι είχαν αντιστραφεί, τώρα εγώ ήμουν αντικείμενο λύπησης, αν όχι περιφρόνησης – ήμουν άλλωστε γυναίκα και οι γυναίκες πάντα κρίνονται πιο αυστηρά. Ρώτησα κοφτά τον σερβιτόρο αν μπορούσα να έχω άλλο ένα ποτό και εκείνος έγνεψε καταφατικά και πήρε το άδειο ποτήρι. Καθώς απομακρυνόταν, το βλέμμα μου συναντήθηκε με το βλέμμα ενός άντρα σε ένα παραδιπλανό τραπέζι. Κοιταχτήκαμε έντονα για μια στιγμή. Έπειτα χάιδεψε το χέρι της γυναίκας που καθόταν δίπλα του, η χειρονομία άψυχη και καθησυχαστική. Κατάλαβα πολύ καλά τι πίστευε το μεσήλικο ζευγάρι ότι συνέβαινε ανάμεσα σ' εμένα και τον Ζέιβιερ, και αισθάνθηκα εκνευρισμό και στη συνέχεια συμπόνια για τον Ζέιβιερ, θυμήθηκα πώς ήταν να είσαι νέος και να σε βλέπουν πάντα σε συνάρτηση με την εκπλήρωση των επιθυμιών κάποιου μεγαλύτερου.

Σου αρέσει η ζωή στην πόλη; ρώτησα ξαφνικά.

Άφησε το μαχαιροπίρουνό του και σκούπισε το στόμα του με τη χαρτοπετσέτα, είχε πολύ καλούς τρόπους στο φαγητό,

καλή ανατροφή. Ήταν αυτό που κάποτε αποκαλούσαν καθωσπρέπει, ένας νεαρός που δεν του έλειπαν ούτε τα χρήματα ούτε η φροντίδα. Ναι, είπε. Μου αρέσει πολύ εδώ, θα έκανα τα πάντα για να μείνω. Ο τόνος του ήταν χαλαρός, ταυτόχρονα όμως είχε μια βεβαιότητα ότι θα πετύχαινε το επιθυμητό αποτέλεσμα. Καταλάβαινα ότι κατά βάθος ήταν άτομο με αυτοπεποίθηση, η πρώτη μου εντύπωση ήταν η σωστή. Ένας νεαρός που είχε εμφανιστεί στο κατώφλι του θεάτρου, σχεδόν καθόλου σφιγμένος. Θυμήθηκα ότι η Λου είχε σηκωθεί αμέσως και πήγε να τον ρωτήσει τι ήθελε, αν μπορούσε να εξυπηρετήσει, θυμήθηκα που γύρισα και είδα πώς του χαμογελούσε και πώς εκείνος ανταπέδιδε το χαμόγελο.

Η παρουσία μου ήταν αυτή που τώρα τον έκανε να κλείνεται, που μετέβαλλε τη σύσταση της προσωπικότητάς του. Τότε κατάλαβα ότι ήταν λάθος που είχα έρθει. Είχα μια φυσική τάση να κολλάω το πρόσωπό μου στο τζάμι, να κρυφοκοιτάζω το μυστήριο των άλλων, ταυτόχρονα όμως είχα και ένστικτο αυτοσυντήρησης. Ήξερα πώς να βάζω αμέσως σαφή όρια όταν ήταν απαραίτητο, πώς να κατεβάζω ρολά και να αποσύρομαι. Δεν είχα αγνίξει το ψάρι που είχα παραγγείλει, αλλά ο Ζέιβιερ είχε τελειώσει το φαγητό του, ήταν ώρα να μιλήσω ξεκάθαρα.

Νομίζω ότι δεν πρέπει να ξανασυναντηθούμε, είπα μόλις ο σερβιτόρος μάζεψε τα πιάτα μας. Ο Ζέιβιερ τινάχτηκε, σαν να τον είχα χτυπήσει. Δεν μπορεί να υπάρξει σχέση μεταξύ μας.

‘Ότι μου είπες, το δέχομαι. Καταλαβαίνω. Αλήθεια.

Τότε γιατί ήθελες να συναντηθούμε;

Δίστασε. Πρέπει να σου πω κάτι.

Ο άντρας στο παραδιπλανό τραπέζι μάς κοίταζε πάλι,

ένιωθα το βλέμμα του πάνω μου και σήκωσα το δικό μου εκνευρισμένη. Όμως αυτό που είδα πίσω του με έκανε να σαστίσω. Είδα τον Τόμας να μπαίνει στο εστιατόριο, παρόλο που δεν ήταν δυνατόν, μου είχε πει το πρωί ότι θα ήταν στο σπίτι και θα δούλευε όλη μέρα, δεν ερχόταν ποτέ σε αυτή την πλευρά της πόλης και δεν είχε λόγο να βρίσκεται σε ένα τέτοιο εστιατόριο, που θα το απεχθανόταν. Πρέπει να είχε πιάσει βροχή, κρατούσε ομπρέλα και την τίναξε προσεκτικά καθώς έμπαινε μέσα, οι κινήσεις του συνειδητές, όπως πάντα. Μίλησε με τον υπεύθυνο υποδοχής, που έγνεψε και έδειξε την αίθουσα που άδειαζε γρήγορα, λέγοντάς του μάλλον ότι μπορούσε να διαλέξει όποιο τραπέζι ήθελε.

Επιστρέφω αμέσως, είπε ο Ζέιβιερ και πήγε να σηκωθεί από το τραπέζι, ορθώνοντας το κορμί του.

Όχι, είπα. Κάτσε κάτω.

Ήμουν πιο απότομη απ' όσο ήθελα. Κάθισε. Με κοίταξε έντονα, ίσως ήταν η πρώτη φορά που τον είχα ξαφνιασει πραγματικά. Ο Τόμας ακολουθούσε τον υπεύθυνο υποδοχής στην αίθουσα. Αναρωτήθηκα πώς έπρεπε να κινηθώ, αν έπρεπε απλώς να επιδιώξω να συναντήσω το βλέμμα του, να τον χαιρετήσω από μακριά. Αυτό θα ήταν το φυσικό, μπορούσα να πω ότι ο Ζέιβιερ ήταν φοιτητής, που όντως ήταν, ένας νεαρός με ενδιαφέρον για το θέατρο. Τότε όμως ο Τόμας θα καθόταν μαζί μας, κι αυτό θα ήταν επίσης φυσικό, και θα πυροδοτούσαν μια αλυσιδωτή αντίδραση γεγονότων.

Ο Ζέιβιερ με κοίταζε παράξενα. Συμβαίνει κάτι; ρώτησε. Ο Τόμας τώρα είχε διασχίσει το μισό εστιατόριο κι εγώ ετοιμαζόμουν να σηκωθώ, να προσποιηθώ όσο καλύτερα μπορούσα για να ξεγλιστρήσω από την κατάσταση. Δεν με

είχε δει ακόμα αλλά από στιγμή σε στιγμή θα με έβλεπε, το μαγαζί είχε το πολύ καμιά δεκαριά τραπέζια με κόσμο, ο υπεύθυνος υποδοχής προχωρούσε γρήγορα προς το μέρος μας, ήταν ζήτημα χρόνου. Ο Τόμας τον ακολουθούσε, κάπως χαμένος και αφηρημένος, σαν να ήταν αλλού το μυαλό του. Τον παρατηρούσα από την άλλη άκρη του εστιατορίου, από απόσταση φαινόταν πολύ μεγαλύτερος και ένιωσα μια ξαφνική τρυφερότητα, αγάπη, εκείνη τη στιγμή δεν μπορούσα να καταλάβω γιατί δεν του είχα πει για τον Ζέιβιερ ενώ του έλεγα τα πάντα, ενώ τον εμπιστευόμουν περισσότερο από οποιονδήποτε στον κόσμο.

Ο Τόμας θα καταλάβαινε. Φυσικά θα καταλάβαινε. Αυτή η σκέψη με ώθησε να σηκώσω το χέρι μου, σαν να ήθελα να τραβήξω τη προσοχή του. Κάτσε, θα έλεγα. Να φάμε παρέα. Από δω – και θα σύστηνα τον Ζέιβιερ στον Τόμας, που θα καθόταν δίπλα μου. Η παρουσία του θα με ηρεμούσε, θα απομάκρυνε κάθε απειλή από την κατάσταση. Κούνησα το χέρι, ο Τόμας δεν ήταν ούτε τρία μέτρα μακριά, ήμουν σίγουρη ότι μας είδε. Ο Ζέιβιερ γύρισε σαστισμένος, κοίταξε ολόγυρα αλλά το βλέμμα του δεν στάθηκε στον Τόμας, τον οποίο δεν ήξερε και δεν είχε συναντήσει ποτέ του. Ο Ζέιβιερ με κοίταξε απορημένος, εγώ όμως σήκωσα απλώς το χέρι μου πιο ψηλά κι έκανα νόημα.

Όμως εκείνη τη στιγμή ο Τόμας κοκάλωσε. Είχε τα χέρια στις τσέπες του παλτού του και άρχισε να ψαχουλεύει, σαν να ήθελε να βρει κάτι – το τηλέφωνο ή το πορτοφόλι του, ίσως τα κλειδιά του. Είχε σταθεί στο κέντρο του εστιατορίου, έπρεπε να σηκωθώ και να πάω κοντά του, αλλά δεν κουνήθηκα. Ο Τόμας μιλούσε με τον υπεύθυνο υποδοχής,

ο οποίος κατένευσε και ανασήκωσε τους ώμους. Ο Τόμας έκανε μεταβολή και απομακρύνθηκε, διασχίζοντας γρήγορα το εστιατόριο, σαν να είχε ξεχάσει ή να είχε χάσει κάποιο σημαντικό αντικείμενο. Πλάι σ' αυτή την επιτακτικότητα ή πίσω της, υπήρχε κάτι αμήχανο, κάτι κρυμμένο και ανάρμοστο.

Η γυάλινη πόρτα άνοιξε κι έκλεισε. Γύρισα και είδα τον Τόμας να απομακρύνεται βιαστικά. Η αποχώρησή του μου προκάλεσε μια λύπη τόσο βαθιά που ένιωσα σαν με τραβούσε προς τη γη, σαν τη βαρύτητα. Μπορούσα να είχα σηκωθεί και να τον φωνάξω να επιστρέψει. Μπορούσα να τον είχα κυνηγήσει, να τον είχα τραβήξει απ' το χέρι. Αλλά κάτι με είχε εμποδίσει. Πότε ήταν η τελευταία φορά που κοίταξα τον άντρα μου και είδα ένα συναίσθημα ή μια έκφραση που δεν μπορούσα να ξεδιαλύνω, που η σημασία της δεν φαινόταν με την πρώτη ματιά; Μήπως έκρυβε κάτι – ίσως τον λόγο για τον οποίο εκείνος, ένας άνθρωπος τόσο της συνήθειας, βρισκόταν σε αυτό το εστιατόριο, σε μια άσχετη περιοχή, σε άσχετη ώρα; Όλα εντάξει;

Γύρισα και κοίταξα τον Ζέιβιερ και τότε το είδα – την ομοιότητα μεταξύ μας, που δεν είχε να κάνει μόνο με το γεγονός ότι ανήκαμε στην ίδια φυλή, ήταν μια αντήχηση ή ένα καθρέφτισμα των χαρακτηριστικών μας χωρίς εξήγηση ή σκοπό. Εκείνη τη στιγμή, αντιλήφθηκα το περίγραμμα της σκέψης του, την προσωπική του αυταπάτη, μπορούσα σχεδόν να απλώσω το χέρι και να την αγγίξω. Ύστερα όμως η αίσθηση υποχώρησε και το χάσμα μεταξύ μας μεγάλωσε ξανά. Έγειρε πίσω και ξεφύσηξε απαλά και αναγνώρισα την κίνηση, ήταν η κίνηση που είχε κάνει στο θέατρο, όταν πρωτογνωριστήκαμε.

Μια χαρακτηριστική μου κίνηση που την είχε ξεσηκώσει από τις ταινίες μου, τις θεατρικές εμφανίσεις μου, και την είχε αντιγράψει ξεδιάντροπα. Ένα κομμάτι μου, στο σώμα ενός ξένου, κάτι δικό μου που μου είχε αφαιρεθεί και μεταφερθεί στο πεδίο του ανοίκειου από αυτόν τον νεαρό που καθόταν απέναντί μου. Ένα κύμα θυμού με πλημμύρισε, όλα μου τα ένστικτα οξύνθηκαν. Η κατάσταση ήταν πιο επικίνδυνη απ' ό,τι είχα καταλάβει προηγουμένως, πίσω από τις επιφανειακές απαιτήσεις και τις φορτικές πλευρές της προσωπικότητάς του υπήρχε μια αναλγησία που δεν είχα αντιληφθεί και για την οποία δεν ήμουν προετοιμασμένη. Πρέπει να φύγω, είπα στον Ζέιβιερ, και πριν προλάβει να απαντήσει σηκώθηκα και απομακρύνθηκα λίγο από το τραπέζι, δεν είχα τίποτε άλλο να πω, παρά μόνο να επαναλάβω, πρέπει να φύγω.

Έσπρωξα την πόρτα του εστιατορίου και βγήκα παραπατώντας έξω, κοίταξα γύρω μου αλλά ο Τόμας ήταν άφαντος, είχε χαθεί στον κατάμεστο δρόμο. Έπεφτε μια βροχή ψιλή σαν ομίχλη. Σκέφτηκα τον Ζέιβιερ, που τον είχα αφήσει στο τραπέζι χωρίς εξήγηση, και άρχισα να περπατάω γρήγορα, να απομακρύνομαι από το εστιατόριο.

Όταν έστριψα τη γωνία πηγαίνοντας προς τα βόρεια, εισέπνευσα τον κρύο αέρα σαν να στερούμουν το οξυγόνο για ώρα. Η διαδρομή μέχρι το σπίτι ήταν μεγάλη για να την κάνω με τα πόδια, αλλά δεν άντεχα τη σκέψη να πάρω το μετρό ή να κάτσω μέσα σ' ένα αυτοκίνητο, έπρεπε να νιώσω ξεκάθαρα ότι απομακρυνόμουν από την κατάσταση στο εστιατόριο – από τον Ζέιβιερ που καθόταν απέναντί μου στο τραπέζι, τον Τόμας που είχε κοκαλώσει στην άλλη άκρη του εστιατορίου. Η βροχή δυνάμωσε κι εγώ συνέχισα να περπατάω σαν να με τιμωρούσα, δεν μπορούσα να καταλάβω γιατί είχα συμφωνήσει να συναντήσω τον Ζέιβιερ εξαρχής.

Ίσως να τον είχα λυπηθεί – που είχε τόσο έντονα αισθήματα χωρίς ανταπόκριση, που έφερε μέσα του μια τέτοια ανισοροπία. Όμως ήταν μόνο αυτό; Μήπως υπήρχε και μια υποβόσκουσα περιέργεια, ένα αρχέγονο ένστικτο προσέγγισης των

άλλων; Όταν ήμουν πιο νέα, αυτή η παρόρμηση αποτελούσε σχεδόν θεμελιώδη αρχή της ζωής μου. Είχα προσπαθήσει πολλές φορές να την εξηγήσω στον εαυτό μου – ήταν ένας τρόπος να υπάρχω στον κόσμο, να βρίσκω τη θέση μου στη ζωή που εκτυλισσόταν γύρω μου, είχε να κάνει με το να είμαι δεκτική. Αλλά με τα χρόνια, και ιδίως αφότου γνώρισα τον Τόμας, έμαθα να περιορίζω αυτή την παρόρμηση, να τη βλέπω ως αυτό που ήταν πραγματικά – μια παροδική περιέργεια, ένα ανήσυχο πνεύμα και μια μορφή ηδονοβλεψίας.

Λόγω του Τόμας. Μέσα από τον Τόμας, μαζί με τον Τόμας, είχα μάθει να ζω με μεγαλύτερη πειθαρχία, να βιώνω μια κάποια ηρεμία, έτσι που πλέον δεν θυμάμαι ακριβώς πώς ήταν να είμαι τόσο δεκτική απέναντι στον κόσμο, να απολαμβάνω τόσο να ρίχνομαι στα κύματα των διαθέσεων των άλλων. Είχα ξαφνιαστεί όταν με συνεπήρε ξανά το συναίσθημα – και όχι αμελητέας έντασης –, είχα παρασυρθεί από τον Ζέιβιερ και την παράξενη περίπτωσή του, με όλο της τον παράφορο παραλογισμό. Είχα περιέργεια κι ας ήξερα ότι δεν έπρεπε. Η κατάσταση είχε όλα εκείνα τα προειδοποιητικά σημάδια που είχα μάθει να αναγνωρίζω με τα χρόνια, παρ' όλα αυτά είχα απαντήσει στο μήνυμά του, είχα δεχτεί να τον συναντήσω, είχα πάει στο εστιατόριο και είχα καθίσει απέναντί του στο τραπέζι.

Ήταν μια στιγμή απερισκεψίας. Είχα μπει στη φάση της ζωής όπου υπάρχει ένας βαθμός αμεταβλητότητας, στη μέση ηλικία η αλλαγή βιώνεται πρωτίστως ως μια μορφή φθοράς. Ίσως γι' αυτόν τον λόγο να είχα παρασυρθεί σε μια κατάσταση αστόχαστου εφησυχασμού. Καθώς περπατούσα στον δρόμο μες στο ψιλόβροχο, άρχισα να αναρωτιέμαι πόσο καιρό

βρισκόμουν σε αυτή την κατάσταση απευαισθητοποίησης. Κοίταξα γύρω μου, είδα ότι είχα περπατήσει πολύ περισσότερο απ' όσο νόμιζα, είχα φτάσει σχεδόν στο σπίτι.

Όταν μπήκα στο σπίτι, ο Τόμας δεν ήταν εκεί. Ζούσαμε στο Γουέστ Βίλατζ, σε ένα διαμέρισμα που αγοράσαμε λίγο μετά τη συνεργασία μου με τον Μουράτα, στην ταινία που ανέφερε ο Ζέιβιερ. Αυτή ήταν η πρώτη γέυση επιτυχίας που είχα πάρει και, παρόλο που ο ρόλος ήταν μικρός και η ταινία σε ξένη γλώσσα, είχε κερδίσει κάποια φήμη. Ύστερα από αυτό οι ρόλοι άρχισαν να έρχονται λίγο πιο τακτικά, αν και πάλι μικρής εμβέλειας, κανείς δεν είχε το βάθος του ρόλου που μου είχε προσφέρει ο Μουράτα.

Αυτό κατά κύριο λόγο σήμαινε ότι είχαμε λίγο περισσότερα λεφτά, ότι μπορούσα να πληρώνω τους λογαριασμούς και να αγοράζω τα ρούχα που ήθελα, ότι μπορούσαμε να τρώμε έξω όταν βαριόμασταν να μαγειρέψουμε. Τα χρόνια που ακολούθησαν αρχίσαμε να μαζεύουμε λίγα χρήματα, από δικαιώματα προβολής, από ρόλους γκεστ σε τηλεοπτικές σειρές. Βοήθησε το γεγονός ότι δεν είχαμε παιδιά –στόματα να ταΐζουμε, ρούχα να αγοράζουμε, κόστος φύλαξης και δίδακτρα–, είχαμε φίλους που μας πληροφορούσαν ότι ο μισθός του ενός συντρόφου πήγαινε ολόκληρος στην νταντά. Έτσι, παρόλο που δεν ήμασταν επ' ουδενί ευκατάστατοι, βρεθήκαμε στην αναπάντεχη θέση να είμαστε αυτό που λέμε *άνετοι* – όχι και μικρό κατόρθωμα σε μια πόλη σαν τη Νέα Υόρκη.

Αγοράσαμε το διαμέρισμα, πριν από πολλά χρόνια –αν και όχι τόσα πολλά όσα θα νόμιζε κάποιος πιο καινούριος στην

πόλη, ο στρόβιλος του εξευγενισμού κινούνταν με αδιανόητη ταχύτητα-, και είχαμε λογικό δάνειο. Το διαμέρισμα είχε δύο υπνοδωμάτια κι ένα γραφείο για τον Τόμας, ήταν αρκετά μεγάλο για να γεράσουμε εκεί μέσα. Είναι φυσικό κάποιιοι να αναρωτιούνται πώς καταφέραμε να αγοράσουμε ένα αρκετά μεγάλο διαμέρισμα στο Γουέστ Βίλατζ, δεδομένης της σποραδικής φύσης της δουλειάς μας. Όμως η αλήθεια είναι ότι ο τρόπος που ζουν οι άνθρωποι στη Νέα Υόρκη δεν βγάζει σχεδόν καθόλου νόημα, ιδίως όσον αφορά τα χρήματα. Μάλλον υπέθεταν ότι είχαμε κάποιο κρυφό εισόδημα ή ίσως, αφού σημείωσα κι άλλες επιτυχίες, να φαντάστηκαν ότι πληρωνόμουν καλύτερα και πιο τακτικά απ' ό,τι στην πραγματικότητα. Πάντως με τα χρόνια και καθώς γίναμε πιο καταξιωμένοι, οι άλλοι έπαψαν να μπαίνουν στο σπίτι με μια έκφραση ελαφριάς έκπληξης. Άρχισε να φαίνεται πιο φυσικό. Το συνηθίσαμε και μετά δεν το ξεσυνηθίσαμε ποτέ.

Εκείνο το απόγευμα, όμως, η ατμόσφαιρα στο διαμέρισμα ήταν βαριά και ένιωθα σαν να έμπαινα σε έναν χώρο ακατοίκητο εδώ και καιρό, για μια φευγαλέα στιγμή αισθάνθηκα σαν να είχα μπει σε ένα διαμέρισμα ολόιδιο με το δικό μου μέχρι την παραμικρή λεπτομέρεια, μέχρι το βάζο στο τραπέζι του χολ και τα παλτά που κρέμονταν στην κρεμάστρα, ωστόσο δεν ήταν σε καμία περίπτωση το σπίτι μου. Φώναξα τον Τόμας. Ήταν αργά το απόγευμα, η ώρα που συνήθως τελείωνε την εργάσιμη μέρα του και έβγαινε από το γραφείο του προς αναζήτηση ποτού. Πλησίαζε το βράδυ, η ώρα που θα καθόμουν μαζί του, αν δεν είχα παράσταση, και θα κουβεντιάζαμε λίγο, πριν βάλουμε σε εφαρμογή ό,τι σχέδια είχαμε για τη βραδιά μας, μερικές φορές υπήρχε κάποια εκδήλωση

ή κοινωνική υποχρέωση, άλλες ένα ήσυχο δείπνο, όπως και να είχε, όμως, πάντα υπήρχε η ηρεμία της συντροφιάς του άλλου.

Όμως εκείνη τη μέρα δεν ήταν στο γραφείο του και προχωρώντας στον διάδρομο πρόσεξα ότι είχε αφήσει την πόρταμισάνοιχτη, είδα μέσα το άδειο γραφείο και την καρέκλα παραμερισμένη, την οθόνη του υπολογιστή του σκοτεινή, ανενεργή. Το δωμάτιο ήταν τακτοποιημένο, δεν υπήρχαν ίχνη της παρουσίας του – καμία ένδειξη ότι είχε πεταχτεί να αγοράσει κάτι ή να αφήσει κάποιο δέμα στο ταχυδρομείο. Επέστρεψα στην κουζίνα, που ήταν πεντακάθαρη, δεν υπήρχαν πιάτα στον νεροχύτη ή ψίχουλα στον πάγκο. Κανονικά θα υπήρχαν βρώμικα φλιτζάνια και πιάτα, κόρες από σάντουιτς, τα υπολείμματα μιας παραγωγικής μέρας. Στάθηκα στην κουζίνα και κοίταξα τον λαμπερό πάγκο, μόνο τότε κατάλαβα σε τι βαθμό αντιλαμβανόμουν εκείνα τα αντικείμενα ως τεκμήρια της σταθερότητας της κοινής μας ζωής, που είχαμε χτίσει με κόπο.

Το πρωί τον είχα ρωτήσει τι σχέδια είχε για τη μέρα του. Τίποτα, μια ελεύθερη μέρα για γράψιμο, είπε ότι θα ήταν σπίτι και θα δούλευε. Τον ρώτησα τι θα έτρωγε για μεσημέρι και είπε ότι θα βολευόταν με ό,τι υπήρχε στην κουζίνα. Αν δεν τον είχα δει στο εστιατόριο, πιθανόν θα του είχα τηλεφωνήσει ή θα του είχα στείλει μήνυμα, θα ρωτούσα πού βρισκόταν και αν ήταν όλα εντάξει. Συνοφρυώθηκα και βγήκα από την κουζίνα, είχε περάσει καιρός από την τελευταία φορά που αναρωτήθηκα πού ήταν και τι έκανε ο Τόμας. Ακόμα κι όταν έλειπε εκτός για δουλειά – ή όταν έλειπα εγώ, δεν ήμασταν μαζί και συνέχεια, μπορεί να περνούσαν εβδομάδες ή και

μήνες χωρίς να ιδωθούμε, ωστόσο τόσες φορές δεν αναρωτήθηκα ποτέ τι έκανε.

Κάθισα στο σαλόνι, το φως έξω χανόταν γρήγορα. Αν η φαντασία μου είχε ατροφήσει από την αχρησία, τώρα είχε επιστρέψει με εκπληκτική ένταση, χρειάστηκαν μόνο μερικά ασήμαντα πράγματα –ένας άδειος νεροχύτης, η λαμπερή επιφάνεια ενός πάγκου, μια αναπάντεχη εμφάνιση σε ένα εστιατόριο– για να γεννηθεί η αβεβαιότητα, για να επιστρέψει η εικασία. Ανοιγόκλεισα τα μάτια στο σκοτάδι που απλωνόταν. Είχα ταραχτεί που είδα τον Τόμας στο εστιατόριο, όχι μόνο λόγω του δικού μου παραπτώματος –ήταν η στιγμή που κατάλαβα ότι ο Ζέιβιερ ήταν μυστικό, κάτι που είχα επιλέξει να μη μοιραστώ με τον Τόμας, αν και δεν ήξερα γιατί–, αλλά επειδή φαινόταν σαν κι εκείνος να είχε τα δικά του μυστικά.

Ήταν δυνατόν; Ο Τόμας ήταν ακόμα ωραίος άντρας, αν μη τι άλλο είχε ομορφύνει με τα χρόνια, η τραχύτητα της νιότης είχε λειανθεί. Νεότερος είχε μια δίψα στον τρόπο του, πράγμα όχι ασυνήθιστο για κάποιον τόσο φιλόδοξο, που ήθελε να αφήσει το σημάδι του στον κόσμο και τον ενδιέφερε η γνώμη των άλλων. Καθώς όμως η δουλειά του γνώριζε όλο και μεγαλύτερη επιτυχία, άρχισε να τον ενδιαφέρει λιγότερο, το εγώ του πλέον δεν χρειαζόταν εξωτερική επιβεβαίωση, και στη συνέχεια άρχισαν να τον ενδιαφέρουν λιγότερο οι άλλοι γενικά.

Ήξερα ότι αυτό εν μέρει οφειλόταν στον ευτυχημένο γάμο μας. Όμως εκείνη η συγκρατημένη στάση μπορούσε επίσης να εκληφθεί ως αυτοπεποίθηση, και η αυτοπεποίθηση είναι συχνά κάτι που οι γυναίκες βρίσκουν ελκυστικό στους άντρες. Ίσως μάλιστα για μερικές να είναι το βασικό. Ο Τόμας ήταν,

ή έτσι πίστευα, κατά βάση αδιάφορος απέναντι στις άλλες γυναίκες, είχα πάει μαζί του σε πάρτι και συγκεντρώσεις όπου υπήρχαν αρκετές εντυπωσιακά όμορφες γυναίκες, τις οποίες σχεδόν δεν πρόσεχε. Μα ήταν όντως δυνατόν κάτι τέτοιο; Ήταν δυνατόν να βαδίζει στον κόσμο με παρωπίδες; Η σκέψη αυτή, με την ανέμελη σιγουριά της, τώρα μου φαινόταν γελοία και αφελής.

Ανήσυχη, σηκώθηκα και άναψα τα φώτα. Ήταν περασμένες εφτά κι ακόμα άφαντος. Ξαφνικά είδα μπροστά μου το πρόσωπό του, την αργή αφύπνιση του ενδιαφέροντος, πράγμα εντυπωσιακό σε έναν άντρα συνήθως τόσο απόμακρο. Ήταν μια εκδοχή του άντρα μου που δεν είχα δει ποτέ. Όταν γνωριστήκαμε, ο Τόμας ήταν διαφορετικός, όλο του το είναι ήταν στραμμένο προς τα έξω, έψαχνε πράγματα στον κόσμο. Υποθέτω ότι ένα από αυτά ήμουν κι εγώ. Τώρα τα είχε όλα αυτά και ήταν τελείως άλλος άνθρωπος, κι αυτή η εκδοχή του –αυτό το απατηλό άτομο που φανταζόμουν– μου ήταν ξένη, ή σχεδόν ξένη, σαν να θυμόμουν κάποιον που είχα συναντήσει για λίγο πριν από καιρό, σε μιαν άλλη ζωή και μιαν άλλη χώρα.

Τότε άνοιξε η πόρτα και μπήκε μέσα, ο γνωστός Τόμας. Κρέμασε το παλτό και το καπέλο του στην κρεμάστρα, με κοίταξε που καθόμουν στο σαλόνι και χαμογέλασε, οι γνώριμες ρυτίδες εμφανίστηκαν γύρω από τα μάτια του. Και μόνο που τον είδα ένιωσα άμεση ανακούφιση, η ένταση υποχώρησε και με μάλωσα για τους φόβους μου. Μπήκε στο σαλόνι, έσκυψε και με φίλησε, συγγνώμη που άργησα, είπε. Πήγε προς την κουζίνα. Θέλεις άλλο ποτό; είπε γυρίζοντας προς το μέρος μου. Κοίταξα το τραπέζι όπου είχα αφήμένο το ποτήρι μου,

είχα ξεχάσει ότι είχα βάλει ποτό, είχα ξεχάσει ότι το είχα πει, αλλά ο Τόμας είχε προσέξει τα πάντα. Γύρισα, ήταν ήδη στην κουζίνα. Πού ήσουν; του φώναξα αγγίζοντας το ποτήρι.

Η παύση που ακολούθησε ήταν τόσο απειροελάχιστη που μπορεί να τη φαντάστηκα, ή μπορεί να οφειλόταν σε κάτι τελείως ασήμαντο – ένα παγάκι που κόλλησε στην παγοθήκη, ένα πώμα που είχε σφηνώσει, ένα σκουπιδάκι στο μάτι. Μπορεί. Κι όμως οι αισθήσεις μου ξύπνησαν ξανά και ανακάθισα όταν επέστρεψε στο σαλόνι κρατώντας το ποτό του στο ένα χέρι, όπως πάντα, αλλά ίσως με υπερβολική ακρίβεια, και είπε, Ξέχασα ότι είχα ραντεβού για φαγητό με τον Σάιντ. Μετά πήγαμε στο στούντιό του, είχε να μου δείξει καινούρια έργα, κι ύστερα πιάσαμε την κουβέντα. Ο Τόμας κάθισε στην πολυθρόνα απέναντι από τη δική μου, την αγαπημένη του. Τον κοίταξα κι εκείνος χαμογέλασε με τον γνωστό φιλικό τρόπο του.

Το ξέρεις ότι έχουμε να δούμε τον Σάιντ πάνω από δύο χρόνια;

Πήγαμε στα εγκαίνιά του πέρσι.

Το ξέρω, εννοώ να τον δούμε κανονικά.

Δεν βλέπουμε τόσο κόσμο όσο θα μπορούσαμε.

Κατένευσε και ήπια μια γουλιιά από το ποτήρι του.

Πώς ήταν τα έργα;

Σήκωσε το κεφάλι ξαφνιασμένος.

Ποια έργα;

Οι καινούριοι πίνακες του Σάιντ.

Πάντως, νομίζω ότι φταίει η κοπέλα του, είπε σκεπτικός. Είναι πολύ εκνευριστική. Ο Σάιντ πραγματικά τα θαλάσσωσε με τη Ραφαέλ, είναι τραγικός με τις γυναίκες.

Ναι, το ξέρω. Αλλά άσε την ερωτική του ζωή –ξέραμε τον Σάιντ πολλά χρόνια και πάντα συνέβαινε το ίδιο, ήταν τόσο βαρετό που δεν άξιζε να το αφηγείσαι, πόσο μάλλον να το ζεις, δεν καταλάβαινα πώς τα κατάφερνε-, πώς είναι τα έργα του;

Ο Σάιντ είχε μια πετυχημένη καριέρα στις γκαλερί, χτισμένη πάνω σε μικρές αλλαγές στον τρόπο που δούλευε, τόσο ανεπαίσθητες που το αγοραστικό κοινό του έμενε ήσυχο, μα ταυτόχρονα αρκετά ουσιαστικές ώστε να δημιουργεί την εντύπωση καλλιτεχνικής εξέλιξης. Τελευταία, όμως, ο Σάιντ έκανε λόγο για ανάγκη μεγαλύτερων αλλαγών στη δουλειά του, είχε βαρεθεί να χαϊδεύει το κοινό του, παρόλο που τον είχε κάνει τρομερά πλούσιο. Αναρωτιόμουν για τις αλλαγές, πώς να ήταν τα έργα, δεν ήταν πάντα εύκολο να κάνεις κάτι καινούριο ενώ τόσα χρόνια επαναλάμβανες το ίδιο πράγμα, όσο ταλαντούχος κι αν ήσουν. Και ο Σάιντ ήταν ταλαντούχος καλλιτέχνης, παρά την εμπορική επιτυχία του, είχαμε έναν μικρό καμβά στο σαλόνι, δώρο για κάποια επέτειο γάμου, ένας φόρος τιμής στη συζυγική ευτυχία που απολαμβάναμε κι εκείνος δεν είχε γνωρίσει ακόμα, ή τουλάχιστον έτσι το είχε θέσει ο ίδιος όταν μας το έδωσε.

Επομένως ρώτησα από καθαρή περιέργεια, και μόνο όταν ο Τόμας συνέχισε να με κοιτάζει ανέκφραστος με κυρίευσε ξανά υποψία, επίμονη, σχεδόν με θράσος. Διέκρινα τον πανικό του, δεν κατάφερε να τον κρύψει απόλυτα, και ήταν κάτι τόσο ασυνήθιστο που ένιωσα την αγωνία να διαπερνά το δέρμα μου, πρωτόγνωρα έντονη.

Δεν ξέρω πώς να τα σχολιάσω, είπε. Είχε αναψοκοκκινίσει και κούνησε το κεφάλι του. Είναι χάλια. Τόσο καιρό τον

ενθαρρύνουμε να κάνει κάτι καινούριο, να ξεφύγει από αυτό το, το... τέλμα όπου πιστεύαμε ότι βρισκόταν.

Μα τι έκανε; Πώς είναι οι πίνακες; επέμεινα.

Κούνησε ξανά το κεφάλι του, είχα την αίσθηση ότι το απέφευγε, σχεδόν τον έβλεπα να επινοεί ένα πιστευτό έργο στο μυαλό του. Όσο το σκεφτόμουν τόσο πιο απίθανο μου φαινόταν ο Σάιντ να έκανε κάποια ουσιαστική αλλαγή στην κατεύθυνση της δουλειάς του, ήταν τρομερά ταλαντούχος, αλλά ήταν επίσης τεμπέλης και βολεμένος και είχε συνηθίσει υπερβολικά να ζει σε αυτό το προστατευτικό κουκούλι από επαίνους και χρήματα. Πιο περίεργο όμως ήταν το γεγονός ότι ο Τόμας, που ήταν εξπέρ στην επινόηση ιστοριών, είχε επιλέξει να κατασκευάσει μια ιστορία τόσο διάφανη, τόσο προχειροφτιαγμένη.

Ήταν αφηρημένα έργα. Σχήματα και χρώματα.

Σχήματα και χρώματα; επανέλαβα.

Δεν με κοίταξε, σηκώθηκε και επέστρεψε στην κουζίνα. *Σχήματα και χρώματα* δεν είναι τόσο ασυνήθιστη περιγραφή, αλλά ήταν για τον Τόμας, ο οποίος συνήθως μιλούσε με τόση ακρίβεια που τα λόγια του σκιαγραφούσαν πεντακάθαρα εικόνες και ιδέες, δεν τον είχα ακούσει ποτέ να περιγράφει έναν πίνακα ως *σχήματα και χρώματα*. Συνοφρυώθηκα και τον ακολούθησα στην κουζίνα. Όλα καλά; ρώτησα. Φαίνεσαι-

Τι φαίνομαι;

Ο τόνος του ήταν απότομος και έκανα άθελά μου ένα βήμα πίσω. Υποψία μομφής ήταν αυτό στην έκφρασή του; Μου έδωσε ένα ποτό και ρώτησε, Εσένα πώς πήγε η μέρα σου; Τι έκανες; Ήπια μια γουλιά, κοιτώντας με κατάματα πάνω από το ποτήρι.

Καλά μάλλον.

Μόνο καλά; Και μάλλον;

Τον κοίταξα. Πού το πήγαινε; Αν με είχε δει, γιατί δεν ρωτούσε ευθέως; Δεν καβγαδίζαμε συχνά, δεν ήμασταν από τα ζευγάρια που τρέφονται με τη σύγκρουση, αλλά ήμασταν ικανοί και με το παραπάνω να μαλώσουμε αν χρειαζόταν. Ή τουλάχιστον έτσι πίστευα, ξαφνικά δεν ήμουν σίγουρη. Η έκφρασή του ήταν ανεξιχνίαστη, καθώς τον κοίταξα μαλάκωσε, έγινε ευάλωτη, και απέστρεψα το βλέμμα ντροπιασμένη. Όταν όμως ξανακοίταξα ήταν λες και είχε θωρακιστεί πίσω από ένα προσωπίο, ανέκφραστος ξανά.

Άφησε το ποτήρι του και έπιασε προσεκτικά μια ελιά από ένα μπολάκι που πρέπει να είχε γεμίσει, υπήρχαν μπολάκια με ελιές και ξηρούς καρπούς στον πάγκο και τώρα έλεγε ότι πεινούσε πολύ. Δεν έχω φάει σχεδόν τίποτα, είπε και συνέχισε αμέσως σαν να ήθελε να προλάβει την ερώτησή μου, ο Σάιντ ήθελε να φάμε σε ένα εστιατόριο στην οικονομική συνοικία από εκείνα όπου κάθε πιάτο είναι τόσο μικρό που μετά το φαγητό πεινάς ακόμα. Συνέχισε να χώνει ξηρούς καρπούς στο στόμα του κι εγώ σκέφτηκα ότι μάλλον όντως πεινούσε, έτρωγε με μια όρεξη που δεν ήταν ενοχλητική από μόνη της –ήταν απλώς ένας άντρας που έτρωγε–, παρ’ όλα αυτά μου προκαλούσε αποστροφή, κάτι στον ήχο και στην κίνηση που έκανε η γνάθος του μου ήταν ξένο, για μια στιγμή είχε την έκφραση κάποιου που νόμιζε ότι ήταν μόνος. Είχα χρόνια να πάω σε εκείνα τα μέρη, είπε. Ένωθα παράξενα που βρισκόμουν εκεί. Τι αφιλόξενη γειτονιά, δεν έχω ιδέα γιατί ο Σάιντ διάλεξε εστιατόριο εκεί πέρα, αν και νομίζω ότι έχει ένα ποσοστό ιδιοκτησίας, δεν είμαι σίγουρος, δεν κατάλαβα.

Η φωνή του τώρα ήταν τελείως φυσική. Γύρισε προς το μέρος μου, χαμογέλασε και μουρμούρισε, Έλα εδώ, και πήγα. Με αγκάλιασε σφιχτά κι όταν με άφησε είπε, πάλι με φωνή τέλεια, απόλυτα φυσική, Αυτό το εστιατόριο του Σάιντ ήταν παραδόξως πανομοιότυπο με όλα τα εστιατόρια στη γειτονιά, ακόμα και το όνομά του έμοιαζε με όλα τα άλλα του είδους, από αυτά με τα πολλά φωνήεντα –Αϊτα, Ελέα, Αμάνε–, μπήκα σε ένα άλλο και ήμουν έτοιμος να καθίσω όταν κατάλαβα ότι είχα κάνει λάθος. Όμως ήταν γεμάτο, αν ο Σάιντ είχε επενδύσει εκεί, θα είχε κάνει καλή κίνηση.

Κατένευσα, καθώς τον άκουγα άρχισα επιτέλους να χαλαρώνω, η εξήγηση για τη σύντομη εμφάνισή του στο εστιατόριο έβγαζε απολύτως νόημα, ήταν αλήθεια ότι το όνομα του εστιατορίου ήταν μικρό και όλο φωνήεντα, αλήθεια ότι έμοιαζε με οποιοδήποτε άλλο εστιατόριο στη γειτονιά, ήταν εύκολο να κάνεις λάθος. Και ο Σάιντ έκανε συνέχεια διάφορες επενδύσεις, θυμήθηκα, ακόμα κι αν ο Τόμας δεν το είχε θυμηθεί, ότι είχε αγοράσει μερίδιο σε ένα καινούριο εστιατόριο πριν από αρκετά χρόνια, μια επένδυση που προφανώς είχε καρποφορήσει και τώρα μπορούσε να συναντά τους φίλους του για φαγητό στο εστιατόριό του, τίποτα στον κόσμο δεν θα μπορούσε να είναι πιο «Σάιντ».

Καθησυχασμένη, σχεδόν ζαλισμένη από την ανακούφιση, γέλασα και ρώτησα τι θα τρώγαμε για βράδυ. Είναι πολύ αργά για να μαγειρέψουμε, να βγούμε έξω; Έπιασα το πρόσωπό του στα χέρια μου κι εκείνος τα φίλησε και χαμογέλασε και φαινόταν τελείως ο εαυτός του. Σκέφτηκα ότι είχε περάσει πολύς καιρός από την τελευταία φορά που είχαμε κοιταχτεί από τόσο κοντά, απ' όταν είχα κοιτάξει το πρόσωπό του με

τόση προσοχή, σχεδόν διερευνητικά. Συνέχισα να τον κοιτάζω, τόσο που ρώτησε αν όλα ήταν εντάξει. Είπα πως δεν ήταν τίποτα, απλώς τον αγαπούσα. Με φίλησε και μου πρότεινε να πάμε στο εστιατόριο στη γωνία, ήταν το πιο εύκολο. Εγώ έγνεψα σύμφωνη, είπα να μου δώσει δέκα λεπτά και θα ήμουν έτοιμη.

Πήγα στο μπάνιο και έριξα λίγο νερό στο πρόσωπό μου. Ίδρωνα, η θέρμανση ήταν πάντα πολύ δυνατή τον χειμώνα στο διαμέρισμα, όσες φορές κι αν είχα τηλεφωνήσει στη διαχείριση του κτιρίου. Έβγαλα το πουλόβερ μου και στάθηκα μπροστά στον καθρέφτη, το δέρμα μου ήταν γεμάτο παράξενες κηλίδες, η όψη μου απωθητική. Όλο και πιο συχνά με ξάφνιαζε το άτομο στον καθρέφτη, το πιο ανησυχητικό δεν ήταν οι ρυτίδες στο στόμα μου ή τα βαθυουλμένα μάτια μου αλλά η στιγμιαία αδυναμία να με αναγνωρίσω, η φευγαλέα στιγμή που κοιταζόμουν στον καθρέφτη και δεν ήξερα ποια ήμουν. Άλλαξα ρούχα, φρεσκάρισα το μακιγιάζ μου και επέστρεψα στο σαλόνι. Ο Τόμας καθόταν στην αγαπημένη του πολυθρόνα έχοντας βάλει ένα ακόμη ποτό, σκέφτηκα ότι οδεύαμε προς τον αλκοολισμό. Ρώτησα αν ήταν έτοιμος να φύγουμε κι εκείνος μουρμούρισε, στράγγιξε το ποτήρι του και σηκώθηκε.

Στην πόρτα, καθώς φορούσα το παλτό μου, πλησίασε και με βοήθησε να τυλίξω το κασκόλ μου, το ίδιο κασκόλ που φορούσα στο μεσημεριανό με τον Ζέιβιερ, που μου είχε αγοράσει ο Τόμας αυθόρμητα σε ένα ταξίδι στο Λονδίνο. Γύρισα να τον κοιτάξω, το χέρι του έμεινε ακίνητο για μια στιγμή κι ύστερα έσφιξε το κασκόλ, σαν να θυμόταν τη μέρα – σαν η ανάμνηση να ήταν εμποτισμένη με επιπλέον νόημα, αν και

δεν μπορούσα να σκεφτώ ποιο μπορεί να ήταν αυτό, θυμώ-
μουν ελάχιστα πράγματα από το ταξίδι. Τον κοίταξα έκπλη-
κτη και εκείνος είπε πολύ χαμηλόφωνα, Μη μου πεις ότι με
απατάς πάλι; Όχι, ψιθύρισα αμέσως, και ένιωσα έναν μικρό
φόβο την ώρα που το έλεγα. Εκείνος έγνεψε και είπε, Κάνε
πως δεν το ανέφερα, μου άνοιξε την πόρτα και βγήκαμε.